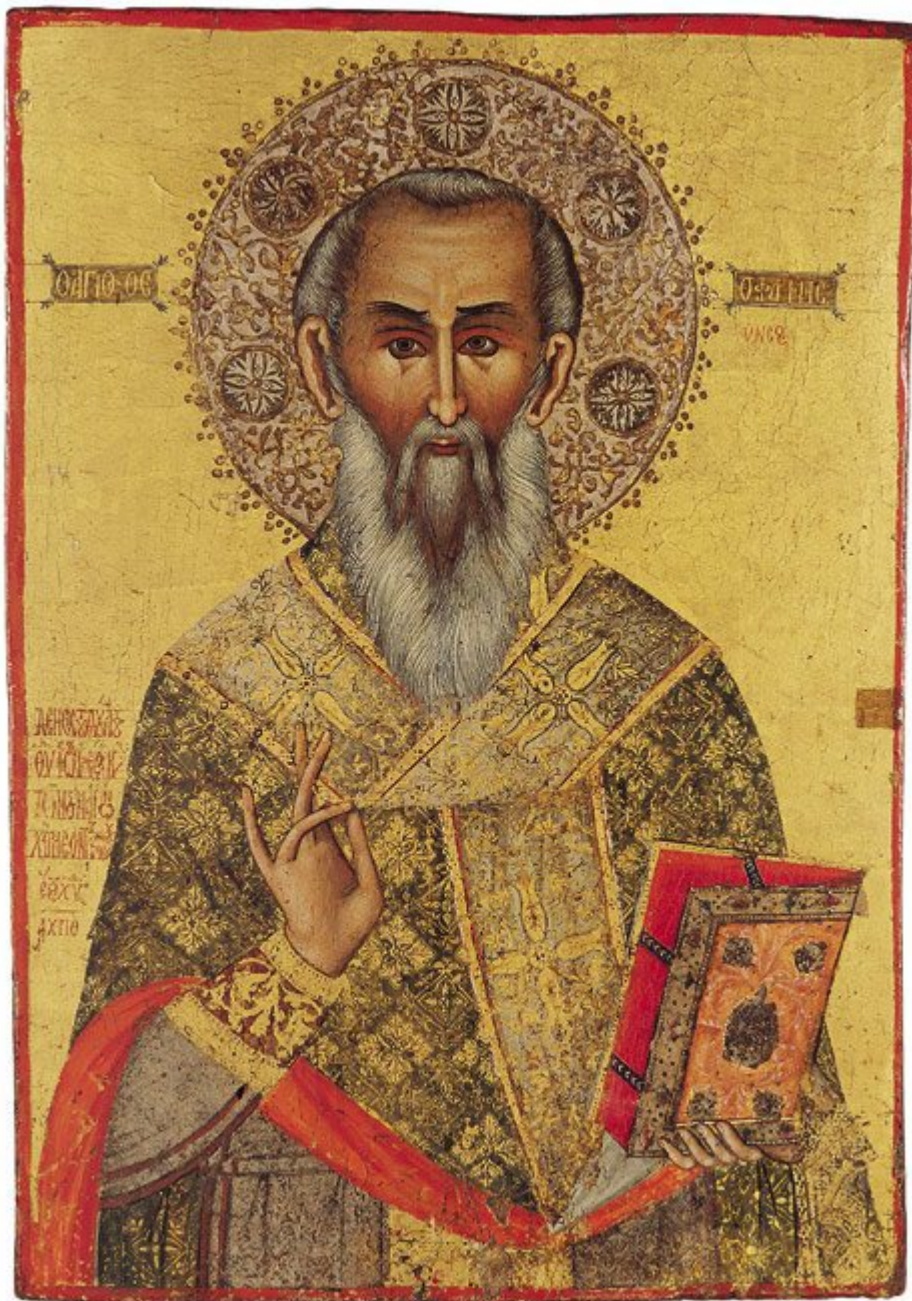

10 Νοεμβρίου 2013

Ο Χριστός στα χωριά και στις πόλεις μας

/ [Ορθόδοξη πίστη](#)

Μητροπολίτου Μόρφου Νεοφύτου

Ο τόπος μας έχει κρυμμένους θησαυρούς. Κι εμείς συχνά τους αγνοούμε και τρέχουμε ψάχνοντας σε μακρινά βουνά και όρη. Ψάχνουμε στα μοναστήρια, ενώ πολλές φορές είναι μέσα στο σπίτι μας, στο χωριό μας, στον τόπο μας. Τα γεγονότα που θα αφηγηθώ δεικνύουν του λόγου το αληθές.

Είχα πάει, σ' ένα χωριό της Μαραθάσας το Μηλικούρι. Ο σκοπός της επισκέψεώς μου ήταν να βρω μια αρχαία μονή της Παναγίας της Αρκάς. Λέγεται Αρκά από παραφθορά του ονόματος Αγρεία, που σημαίνει Παναγία του Αγρού. Στην Κυπριακή διάλεκτο, με τα χρόνια, έγινε η Παναγία της Αρκάς. Είχα διαβάσει ότι εκεί ασκήτευε το 1580 ένας προκάτοχος μου Δεσπότης, ο Άγιος Θεοφάνης, για τον οποίο τώρα συγκεντρώνονται διάφορα στοιχεία. Όταν πρωτόγινα Επίσκοπος, επαρακαλούσα αυτόν τον Άγιο να μου δείξει μια εικόνα του και του έλεγα: «Άγιε Θεοφάνη, μα τι Άγιος ήσουν; Ούτε μια εικόνα δεν έχουμε να σε προσκυνούμε! Τόσων Αγίων εσώθησαν οι εικόνες τους κι εσύ ούτε μια εικόνα σου δεν μας άφησες για να σε ζωγραφίζουμε, να ξέρουμε πως ήσουν εις την επίγειο σου ζωή! Ούτε μια ακολουθία δεν έχουμε, ούτε ξέρουμε πού έζησες».

Το μόνο που είχα καταφέρει να βρω ήταν ότι αυτός ο Άγιος έζησε στην περιοχή της Σολέας ως Επίσκοπος, λίγο πριν καταλάβουν οι Τούρκοι την Κύπρο. Λίγα χρόνια ήταν Επίσκοπος. Ήτανε πράος άνθρωπος. Μια φορά, λέει η παράδοση, έκανε κάποια επίπληξη στον Οικονόμο της Μητρόπολης -ο οποίος απ' ό,τι φαίνεται ήτανε θυμώδης τύπος- ο Οικονόμος γύρισε και τούδωσε ένα χαστούκι! Όταν ο Άγιος Θεοφάνης κατάλαβε ότι δεν μπορεί να επιβληθεί στους ιερείς του, σκέφτηκε «αφού δεν μπορώ να επιβληθώ στους ιερείς μου, σημαίνει πως δεν κάνω για Δεσπότης». Έτσι ζήτησε άδεια από την Ιερά Σύνοδο της Κύπρου και πήγε στα βουνά του Κύκκου για ασκητής. Συνέχισε τον ασκητικό του βίο μέχρις ότου εκοιμήθη στη Μονή του Τιμίου Προδρόμου στο Τρόοδος.

Έψαχνα, λοιπόν, να βρω στοιχεία γι' αυτό τον ασκητή Επίσκοπο.

Έτσι, επισκέφθηκα τα Καμινάρια, ένα άλλο χωριό της Μαραθάσας. Φεύγοντας από 'κει, μου λει ο ιερέας -ο οποίος καταγόταν από ένα διπλανό χωριουδάκι τις Τρεις Ελιές- να πάμε μέχρι το χωριό του για να δούμε το τέμπλο και τις εικόνες. Πήγαμε λοιπόν. Είναι μια ωραιότατη εκκλησία της Παναγίας στις Τρεις Ελιές. Νοικοκυρεμένη, καθαρή, περιποιημένη, πολύ καλύτερη από αυτές που έχουμε στις μεγάλες κοινότητες. Θαύμασα την εκκλησία και καμάρωσα τον ιερέα για την ευσέβεια του και την ευπρέπεια του.

Εκείνες τις μέρες, έκανα αυτή την προσευχή στον Άγιο Θεοφάνη να μου δείξει

κάτι, κάποιο σημείο για τη ζωή του. Όπως λοιπόν περιεργαζόμουν την εκκλησία, γυρίζω προς τα πάνω και βλέπω εκεί ψηλά μια εικόνα μαυρισμένη, σαρακοφαγωμένη, σκεπασμένη από το χρόνο. «Ποιός Άγιος είναι εκείνος;», ρωτάω τον παπά. «Δεν ξέρω», μου λέει, «έτσι την βρήκα, και δεν την κατέβασα ποτέ μου αυτή την εικόνα».

Κατεβάσαμε την εικόνα και όταν την καθάρισα λίγο με το χέρι μου, είδα γραμμένο επάνω, «ο όσιος Θεοφάνης ο Νέος». «Α!..», λέω, «ο Άγιος απάντησε, και μας έδειξε το πρόσωπο του». Το γεγονός αυτό το θεώρησα ως σημείο, και έκτοτε ψάχνω συνεχώς να βρω διάφορα στοιχεία. Και πράγματι βρίσκω συνεχώς πληροφορίες για τη ζωή αυτού του Αγίου προκατόχου μας. Βρήκα ότι ασκήτεψε και στην Παναγιά την Αρκά, που βρίσκεται στο χωριό Μηλικούρι και για την οποία είχα αρχίσει να σας λέω.

Πήγαμε έξω απ' το χωριό, κάναμε πολύ δρόμο σκαρφαλώνοντας στα βουνά. Δεν υπήρχε καν δρόμος, σ' ένα μονοπάτι περπατούσαμε μέσα στο δάσος. Σε μια στιγμή μάλιστα, τέλειωσε και το μονοπάτι και το βουνό άρχισε να αγριεύει. Μετά από λίγο, πράγματι, βρήκαμε μία ερειπωμένη μονή από την οποία σώζονται αρκετά πράγματα. Υπάρχει ένας τοίχος, ύψους δύο κι αλλού τριών μέτρων, το ιερό, η Αγία Τράπεζα και τα παλιά κελιά. Όλα ερειπωμένα, αλλά στη θέση τους. Σαν κάποιον να περιμένουν για να τα αναστηλώσει.

Κάναμε μια συμφωνία με τον κοινοτάρχη και μερικούς άλλους ανθρώπους της κοινότητας, αποδήμους, να αρχίσουμε προσπάθειες να δημιουργηθεί δρόμος που να πηγαίνει ως εκεί. Προσευχήθηκα πάνω στην χαλασμένη Αγία Τράπεζα και παρακάλεσα την Παναγία να στείλει λίγα χρήματα, για να αρχίσουμε να ανοικοδομούμε την εκκλησία της τουλάχιστον. Αυτά. Μετά κατεβήκαμε ξανά στο χωριό, κατακουρασμένοι αλλά και με μια αίσθηση ότι επισκεφθήκαμε ένα αγιασμένο τόπο της περιοχής μας -που τόσους πολλούς έχουμε. Ξεκούραστοι ψυχικά.

Στο χωριό με περίμενε ένας γέρος. «Είσαι ο νέος Δεσπότης μας;», μου λει. Του λει «ναι, εγώ είμαι». Μου λει «Λέγομαι Δημοσθένης. Άκουσα ότι σήμερα επήγες να δεις την Παναγία της Αρκάς. Επειδή θέλω πριν πεθάνω να δω την εκκλησία κτισμένη, θέλω να σου δώσω χρήματα για να την φτιάξεις». «Εντάξει», του λει, «μια άλλη φορά να τα πούμε...»

Μου λέει «όχι. Δεν ξέρω αν αύριο θα ζω. Θα σου τα δώσω τώρα Δεσπότη μου, και ό,τι θέλεις κάμε τα». Πήγε κι έφερε δέκα χιλιάδες λίρες. Του λέω «γέρο, μα είναι πολλά τα χρήματα δεν μπορώ να τα πάρω. Να τα καταθέσεις στη Συνεργατική του χωριού σου, να μιλήσεις και με τα παιδιά σου και μετά να κάνεις ένα έγγραφο ότι

τα κάνεις δωρεά, για την ανοικοδόμηση της Μονής της Αρκάς». Μου λει «Α! καλά σκέφτηκες». Είδα λοιπόν αμέσως πως η Παναγία μας έστειλε την απάντησή της.

Την ώρα που ετοιμαζόμουν να φύγω από το χωριό, σκεφτόμουν «δεν θα δω αυτή τη γιαγιά;». Μια γιαγιά που είχα εντοπίσει από παλιά όταν ήμουν διάκος ακόμη, και έτρεχα στα χωριά της Κύπρου κι έβλεπα αρχαίες εκκλησίες, σπήλαια, εικόνες, ανθρώπους του Θεού. Εκεί στο Μηλικούρι λοιπόν είχα βρει μια γριά πολύ ενάρετη, δεν θυμόμουν το όνομα και την ηλικία της. Κι έλεγα «δεν θα δω αυτή τη γριά;»

Αργά το απόγευμα, την ώρα που έφευγα με το αυτοκίνητο, κοιτάζω και την βλέπω κάτω από ένα πλάτανο... Η γιαγιά στεκόταν εκεί και μου έγνεψε. Κατέβηκα, με αγκάλιασε, την αγκάλιασα, ασπασθήκαμε ο ένας τον άλλο. Μου λέει «σ' επερίμενα... Εσκέφτηκα ότι το αυτοκίνητο θα περάσει από 'δω, κι από το μεσημέρι στέκω εδώ».

Η γιαγιά περίμενε εκεί από το μεσημέρι. «Μα είναι πολλές ώρες που περιμένεις εδώ και όρθια ευλογημένη», της λέω, «γιατί περιμένεις τόση ώρα;» Μου λει «Ακουσε να σου πω Δεσπότη! Ο παππούς μου ο παπάς, μας έλεγε, όταν, κοπελούδες, έρχεται στο χωριό μας Δεσπότης, κι ας μην είναι και Κυριακή, ότι μέρα και νάναι, η μέρα γίνεται Δεσποτική. Διότι ο Δεσπότης, έλεγε ο παππούς μου ο παπάς, είναι εις τύπον Χριστού. Και σήμερα δεν ήρθες εσύ. Ήρθε ο Χριστός στο χωριό μας. Και είπα στις κοπελούδες του χωριού» -οι «κοπελούδες», εν τω μεταξύ, είναι 80 χρονών σήμερα- «να μην εργαστούν, διότι η μέρα είναι αργία, αφού έγινε Δεσποτική».

Βλέπετε τι τρόπο και τι Θεολογία έκρυβε αυτή η γυναίκα! Η οποία είναι 94 χρονών και πάει δύο φορές την ημέρα στην εκκλησία και διαβάζει τον εξάψαλμο, το ψαλτήρι, κάνει μετάνοιες. Αδύνατη όπως είναι, μπορεί να κάνει κι εκατοντάδες μετάνοιες. Προσεύχεται, λέει, για όλην την Κύπρο, για τα παιδιά της, τα εγγόνια της, για τους μοναχούς του Κύκκου, -γιατί έχει εκεί συγγενείς μοναχούς- για όλους τους μοναχούς της Ορθοδοξίας. «Προσεύχομαι και για σένα», μου λέει, «καλά κάνω Δεσπότη μου;». Της λει «Καλά κάνεις!».

Της ζήτησα και μας διηγήθηκε τον βίο του Αγίου Γεωργίου. Τι χάρη έχει όταν λέει το βίο του Αγίου Γεωργίου! Και έχει χάρη γιατί έχει σχέση με τον Άγιο, ο οποίος πολλές φορές της αποκαλύφθηκε και την καθοδήγησε. Και όλα αυτά, δεν είναι πλάνη, είναι πραγματική η σχέση που έχει αυτή η γιαγιά με τους Αγίους. Ακόμα και τα δισέγγονα της που είναι μοντέρνα παιδιά της εποχής μας και ζουν στις πόλεις, στη Λευκωσία και στη Λάρνακα, όταν τα πλησιάσεις βλέπεις ότι κουβαλάνε μιαν άλλη χάρη πάνω τους. Από που προέρχεται αυτή η χάρη; Η χάρις των εγγόνων και των δισεγγόνων, προέρχεται από αυτή τη γιαγιά η οποία προσεύχεται κάθε μέρα, πρωί και βράδυ, εκεί στην Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο ξεχασμένο Μηλικούρι.

Τι ριπές πνευματικής προσευχής και χάριτος στέλλει αυτή η γριά από τα ψηλά βουνά στις πόλεις και στις πεδιάδες της Κύπρου και σ' όλο τον κόσμο!

Αυτή τη γιαγιά, δεν τρέχει κανένας να τη βρει, ούτε να την ανακαλύψει. Δεν εννοώ φυσικά ότι πρέπει ο κόσμος ν' αρχίσει να τρέχει από 'δω κι από 'κει ψάχνοντας να βρει ανθρώπους του Θεού. Δεν θα ήταν σωστό. Διότι στην κάθε κοινότητα, στην κάθε ενορία, ξέρω πολύ καλά ότι κρύβεται ένας άνθρωπος του Θεού. Δεν τολμώ να πω ότι πρόκειται για Αγίους. Αν πράγματι είναι, εν πάση περιπτώσει, θα το δείξει ο χρόνος. Ξέρω όμως ότι είναι άνθρωποι του Θεού. Και έχει ο τόπος μας τέτοιους ανθρώπους. Αρκεί να έχουμε μάτια να τους δούμε. Μάτια της ψυχής κι όχι τα μάτια αυτά που χρειάζονται γυαλιά για να βλέπουν.

Ένα άλλο περιστατικό, που μου έκαμε πολύ μεγάλη εντύπωση, ήταν μία εξομολόγηση, την οποία δέχτηκα αυτές τις μέρες. Θα το διηγηθώ για κοινή ωφέλεια. Ήρθαν δύο κοπέλες. Ήταν η προηγούμενη της Κυριακής της Σαμαρείτιδος, που λέει στο Ευαγγέλιο το «ουκ έχω άνδρα». Ήρθαν λοιπόν ανάμεσα στον κόσμο τον απλό αυτές οι κοπέλες που ήσαν πολύ μοντέρνα ντυμένες, και μάλλον έξαλλα ντυμένες.

ΘΕΟΦΑΝΗΣ

ΘΕΟΦΑΝΗΣ

ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

ΚΟΛΙΑΣ

ΔΕΗΣΙΣ ΘΕΟΦΑΝΗ ΧΡΙΣΤΟΦΗ, ΣΥΖΥΓΩ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ. ΧΥΕ ΜΑΡΤΥΡ ΒΕ.

Ηρθε η πρώτη να εξομολογηθεί. Την ερώτησα αν έχει παιδιά και μου λέει «Έχω δύο παιδιά». Μετά την ερώτησα: «Τι δουλειά κάνει ο άνδρας σου;» Μου λέει: «Δεν έχω άνδρα». Της λεω: «Καλά, παιδιά έχεις, άνδρα δεν έχεις; Μήπως σκοτώθηκε, απέθανε ο άνδρας σου;». Μου λέει: «Όχι αυτά τα παιδιά που έχω τα έκανα το πρώτο με έναν άνδρα και το άλλο με άλλον. Διότι η δουλειά μου είναι Bar-woman σε ένα νυκτερινό κέντρο».

Κατάλαβα ότι μπροστά μου είχα μία περίπτωση ενός ανθρώπου που έζησε τη ζωή στις ακραίες της καταστάσεις. Και θυμήθηκα το ευαγγέλιο της επόμενης ημέρας που θα ακούαμε, το «Ουκ έχω άνδρα», που είπε η Σαμαρείτιδα στο Χριστό. Πραγματικά με συγκλόνισε αυτή η κοπέλα.

Οπότε στην συνέχεια την ερώτησα «Καλά κόρη, γιατί δεν σκέφτηκες να κάνεις έκτρωση -όπως κάνουν πολλές γυναίκες, πολλά ζευγάρια, μόλις κάνουν δύο-τρία παιδιά. Και εσύ», της λεω, «χωρίς σύζυγο, χωρίς χρήματα, χωρίς δυνατότητες, και με μια κοινωνία η οποία δεν δέχεται τις γυναίκες της νύκτας και τις άγαμες μητέρες, πως τόλμησες να κρατήσεις αυτά τα δύο παιδιά;». Και μου λέει «Ξέρεις τι σκέφτηκα τότε που ήρθαν τα παιδιά; Αφού ο Θεός επέτρεψε να έρθουν, να μην τα σκοτώσω. Διότι, έχω που έχω τόσες αμαρτίες και συνεχίζω να κάμνω αμαρτίες κάθε μέρα, λόγω της δουλειάς μου, τουλάχιστον αφού μου έστειλε ο Θεός αυτά τα δύο παιδιά να τα σώσω μήπως και όταν πάω μπροστά στον Θεό, επειδή έσωσα αυτά τα δύο παιδιά, με σώσει και εμένα. Έτσι σκέφτηκα».

Βλέπετε λοιπόν, που κρύβεται η αρετή σήμερα στη γη! Σε ένα μπαρ. Ακολούθησε, η φίλη της. Επίσης μια μοντέρνα κοπέλα η οποία εργαζόταν στο ίδιο νυκτερινό κέντρο, στο ίδιο μπαρ με την προηγούμενη. «Ξέρεις», μου λέει, «σήμερα θα είναι η τελευταία νύκτα που θα εργαστώ». Της λεω «Γιατί;» Μου λέει: «Θα παντρευτώ σύντομα, και μου είπε ο άνδρας μου να σταματήσω να εργάζομαι σ' αυτές τις εργασίες. Και είπα αφού θα αλλάξω τρόπο ζωής, να πάω να εξομολογηθώ μήπως αλλάξω και την ψυχή μου». Και της λεω: «Έχεις κι εσύ κανένα εξώγαμο παιδί όπως τη φίλη σου;» Μου λέει: «Έχω ένα στην κοιλιά μου, δυόμιση μηνών». Της λέω «Είναι αυτουνού που θα σε παντρευτεί;». Μου λέει: «Όχι. Το παιδί είναι άλλου». «Καλά», της λεω, γιατί δεν παίρνεις τον άλλο που είναι και ο πατέρας του παιδιού; Να μην δημιουργηθούν αργότερα προβλήματα». Μου λέει: «Ούτε τον θέλω, ούτε με θέλει. Ενώ αυτός που θα παντρευτώ, είναι ένας οικοδόμος, και θα πούμε στον κόσμο, εάν δεν είναι αμαρτία αυτό το πράγμα, ότι είναι ο αληθινός πατέρας του παιδιού. Και μου είπε, αυτός που θα με πάρει, ότι θα αναλάβει το μέγαλμα αυτού του παιδιού, κι αν τον δέχεστε να 'ρθει να εξομολογηθεί κάποια

μέρα». Της λεω: «Άν τον δέχομαι; Πέστου ότι τον παρακαλώ να έρθει να τον δω, να πάρω την ευχή του, αφού είναι τέτοιος άνθρωπος που θα αναλάβει τέτοιο πνευματικό βάρος και θα βγάλει μία κοπέλα από την αμαρτία και θα προστατέψει ένα εξώγαμο παιδί».

Βλέπουμε, λοιπόν, ότι πολλές φορές η χάρις του Θεού δίνεται εκεί που δεν το υπολογίζουμε. Η χάρις του Θεού περιέρχεται και τα χωριά και τις πόλεις μας. Και τα σπίτια μας και τις ερημιές μας, και τα μοναστήρια μας και πολλές φορές και τα καταγώγια της αμαρτίας που δεν υποψιαζόμαστε ότι κρύβουν τέτοια αρετή και τέτοια αγιότητα.

** Αφήγηση του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μόρφου κ. Νεοφύτου, η οποία δημοσιεύτηκε στο συλλογικό τόμο των εκδόσεων Ακρίτας "2000 χρόνια μετά..." Τί να με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι;*

Πηγές: Ι.Μ.ΜΟΡΦΟΥ- fdathanasiou.wordpress.com